

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiae Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Deo In Genere, & sic etiam de Deo Patre.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

104
105.
109.
112.
114.
115.
124.
B7

DE DOCTRINA SCHÖ LASTICA, LOCI COMMUNES.

DE DEO IN GENERE, & sic etiam de Deo Patre:

Cultus & invocatio Dei possunt cum dubitatione existere.

Deus remittit quidem culpam, sed non poenam, pro qua satisfaciendum est.

Coram Deo prerogativa hominum est, Græcis προσωποληψία dicta, nec ueritatis consensaneum est, nos coram Deo esse æquales.

Deus pro iustitia, & curat, & requirit nostra opera.

Essentia nec generat, nec generatur.

Deum esse non est notum per se, sed est pri-
mum inter omnia credibilia.

Fieri conueuit Deo, non autem mutari.

Deus est in se, sicut amatum in amante.

Essentia Dei, secundum intellectum est pri-
or suo esse.

Deus est forma.

Anima adtribuitur Deo, secundum similitu-
dinem actus.

Intellectus dei non est aliud, quam uoluntas
tius.

Deus intelligit tantum in actu, non in poten-
tia.

A

DOCTRINA SCHOLAST.

Deus per ideam cognoscit omnes conditio-
nes particulares rerum.

Per ideas Deus habet practicam & specula-
tivam cognitionem de rebus.

Deus sciuit aliqua, quæ nescit.

Deus potest scire, quod nescit, diuīsim, non
coniunctim.

Omnes beati etiam in hac uita, uident essen-
tiā Dei.

Voluntas Dei est sua essentia.

Idea dicitur Deus, secundū actum prouiden-
tiū: uerbum, secundum actum proponendi: ars
secundum actum prosequendi: ratio, secun-
dum actum perficiendi.

In Deo nihil est realiter, nisi essentia, rela-
tio & persona: ex essentia & relatione con-
stituta: & constitutum ex essentia & spir-
atione actiua, & hęc omnia identificantur essen-
tiæ &c.

Deus prout est subiectum, accipitur aggre-
gatiuē, ut est primum subiectum theologiæ. Et
Deus sub ratione deitatis est primum subie-
ctum theologiæ perfectione respectu creatu-
rarum, sed respectu personarum etiam est al-
qua prioritate primum.

Deus in nullo genere prædicamentali est, li-
cer terminus Deus in prædicamento sit.

Deus ut est res & non terminus, nihil oper-
tur necessariō ad extra,

la

DE DEO IN GENERE.

In Deo dicuntur omnia esse obiectiva & virtutia
aliter, & eminenter.

Deus iustus iudex, iuste remunerat, nullum
ergo bonum irremuneratum, & nullum ma-
lum impunitum relinquit, quare Deus remu-
nerat secundum merita cuiuscumque.

Statuit deus nullum damnare poena sensus,
nisi pro culpa personali, nec ad ultum saluare
regulariter sine merito personali.

Deus concirrit ad opera meritoria, quae li-
bererunt elicere.

Quinque sunt motiones in Deo, videlicet
paternitas, filiatio, processio, innascibilitas,
communis spiratio.

Ideae rerum & exemplar & rationes sic in
Deo sunt, quod idea importat causam effici-
entem, conformem effectum, scilicet exem-
plar causam formalem. Ratio uero causam si-
nalem.

Anima multipliciter est in Deo, scilicet si-
c ut ramus in arbore, apis in flore, natus in
littore, sellus in thalamo, thesaurus in agro,
scriptura in libro, obsessus in castro, auicula
in nido, piscis in riuo, quaelibet res in sibi pro-
prio, uel in propria, stella in firmamento, ima-
go in speculo, cera in sigillo, gemma in auro, os-
mel in fauo.

A

DOCTRINA SCHOLAST.

In quantum sapientia Dei cognoscitiva est possibilium, dicitur Deus scientia uel cognitio.
In quantum est cognoscitiva futurorum, dicitur præuisio.
In quantum cognoscitiva omnium, dicitur uisio.
In quantum est cognoscitiva eorum, quæ ab ipso Deo facienda sunt, dicitur dispositio.
In quantum est cognoscitiva premiandorum, dicitur prædestinatio.
In quantum est cognoscitiva damnatorum, dicitur reprobatio.

Per duplex medium dicitur Deus malum cognoscere.

Per essentiam propriam cognoscit habitum appositum maliciæ, & illo habitu mediante, ut est in ipso Deo cognoscente, cognoscit eius defectum.

Moyses & S. Paulus uidetur in hac uita essentiam Dei sine lumine gloriæ.

Aliquid prædicatur de Deo per accidens.
Eadem est actio iustitiae & proprietatis patris.

Deum esse non est per se notum, sed est primum inter credibilia.

In Deo esse, & essentia sunt idem.

Deus est in genere substantiæ reductivæ, ut mensura & principium omnium rerū, & sicut punctus & unitas.

In diuinis non est individuum.

Deus potest studiosus praua agere.

Mala

DE DEO IN GENERE.

8

Mala pertinent non tantum ad scientiam
Dei practicam, sed etiam speculatiuam.

Videre Deum à facie ad faciem, est Deum
immediate per essentiam uidere.

Potentia Dei non est actiua nec passiua, sed
est superactiua.

Deus dispensare non potest, ut homini
non liceat subdi ordini eius, etiam in his, se-
cundum quæ homines ad inuicem ordinan-
tur.

Deus potest reparare uirginitatē semel per-
ditam.

Deus est causa peccati, quo ad substantiam
actus.

Motio paternitatis in Deo patre est.

Actor in diuinis conuenit tantum patri.

DE DEO FILIO.

Christus tantum pro originali peccato pas-
sus est.

Christus tantum pro præteritis peccatis
passus est.

Christus in cœlo præsidet, Papa in terris, ut
vicarius Christi.

Christus tantum primam gratiam incli-
nantem ad diligendum Deum, & ad præstan-
dam ex nobis iustitiam pro peccatis, nobis m-
ruit.

A 8